„PAX CHRISTI
IN REGNO CHRISTI!"

GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

PERJODYCZNE WYDAWNICTWO ORGANIZACYJNE

ROK II. LIPIEC — SIERPIEŃ 1936. Nr. 4.

„Akcja Katolicka jest udziałem świeckich w apostolstwie hierarchicznem Kościoła Katolickiego dla obrony zasad religijnych i moralnych, oraz dla rozwoju zdrowej i pożytecznej akcji społecznej pod kierownictwem hierarchji kościelnej, ponad wszystkiemi partjami politycznemi i niezależnie od nich celem odnowienia życia katolickiego w rodzinie i społeczeństwie". *(Pius XI.)*

Naszym programem: „Wszystko odnowić w Chrystusie!"
Naszą modlitwą: „Przyjdź Królestwo Twoje!"
Naszą dewizą: „Pokój Chrystusowy w Królestwie Chrystusowem!"
Naszym sztandarem: „Krzyż Chrystusowy".
Naszą pieśnią: „My chcemy Boga!"
Naszem hasłem: „Niech żyje Chrystus Król!"
Naszem pozdrowieniem: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!"

Rodzina w świetle prawa przyrodzonego, Objawienia i nauki Kościoła.
„Chrystus uświęca rodzinę!"

(Hasło A. K. na rok 1935/6).

TREŚĆ:

ZA POZWOLENIEM WŁADZY DUCHOWNEJ.

Wydawca: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.

Redaktor odpowiedzialny: Ks. Andrzej Gromadzki, sekretarz A. I. A. K.

ROK II. LWÓW, LIPIEC — SIERPIEŃ 1936. Nr. 4.

GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ
ARCHIDIECEZJI LWOWSKIEJ

Biuro otwarte w dnie powszednie od g. 10 do 14	Adres Instytutu i Stowarzyszeń A. K. oraz Redakcji i Administracji LWÓW, ul. Fredry 3. Tel. 290-26	Prenumerata roczna 1 zł. 50 gr. (P.K.O. nr. 505.142)

ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

Encyklika o Kapłaństwie a Akcja Katolicka

Encyklika o Kapłaństwie jest dalszem rozwinięciem myśli, która tkwiła w encyklice „Ubi arcano Dei", wydanej na początku pontyfikatu Ojca Świętego. Ciągłość myśli wyraża się w tem, że w obu encyklikach chodzi o to, by duch kapłański ogarnął wszystkich, którzy zowią się chrześcijanami. Ojciec Święty silnie podkreśla, iż nie powinno być kasty kapłanów i biernej masy wiernych, lecz jeden zgrany zastęp apostolski. Myśl tę szczególnie wyraźnie podkreślił Ojciec Święty w przemówieniu do alumnów Papieskiego Seminarjum Francuskiego: *„Jest to bez wątpienia jeden z najdonioślejszych i najcenniejszych owoców, jakie ze szczęśliwą koniecznością Akcja Katolicka wydaje. Wiedzcie, iż nie możemy nigdy dosyć dziękować Bogu za to zbliżenie się świeckich do duchownych, za zbliżenie laikatu do kleru. Zbliżenie to sprawia, że żyją oni niejako życiem wspólnem, we wspólnej pracy, mając na celu Królestwo Pana naszego i błogosławione tegoż Królestwa szerzenie".*

Skoro więc encyklika o kapłaństwie jest tak ściśle związana z encykliką o Akcji Katolickiej, to trzeba w naszej pracy w parafjach wyciągnąć z tej encykliki jakieś *praktyczne wnioski.* Przy wyciąganiu tych wniosków trzeba się oprzeć w pierwszym rzędzie na tak upragnionym przez Ojca Świętego zbliżeniu duchownych i świeckich. Cóż to jest zbliżenie? Jest to

takie wzajemne poznanie się i takie zrozumienie wzajemnych zadań i posłannictw, że współpraca toczy się bez zgrzytów, zgodnie i harmonijnie. Do programu więc naszej pracy w parafji trzeba wcielić uświadamianie o celach, posłannictwie i zadaniach kapłaństwa oraz szerzenie zrozumienia dla trudnej i odpowiedzialnej pracy kapłana.

Zbliżenie jednak może znaczyć i coś więcej. Może znaczyć wzrost powołań wśród świeckich do stanu kapłańskiego. „I tutaj znowu wdzięczna myśl nasza biegnie w stronę Akcji Katolickiej, tak usilnie przez nas nakazywanej, zalecanej i strzeżonej, która to Akcja Katolicka, łącząc ludzi świeckich we współpracy z hierarchją kościelną, nie może być obojętna na tak żywotny problem, jakim jest zagadnienie powołań kapłańskich“. Wola i pragnienie Ojca Świętego, w tych słowach wypowiedziane, są zupełnie wyraźne. Praca Akcji Katolickiej ma się przyczynić do pielęgnowania i szerzenia powołań do stanu kapłańskiego.

Takie dwa główne zadania wypływają ze świeżo ogłoszonej encykliki o kapłaństwie. Zadań tych, nikt lekceważyć nie może, gdyż są one nader ważne i wszyscy „niechaj będą przekonani, że świeccy żadnym innym sposobem lepiej, niż współpracą nad wzrostem szeregów duchownych świeckich i zakonnych, nie uzyskają udziału w wysokiej godności „Królewskiego Kapłaństwa“, którą Książę Apostołów przyznaje całej odkupionej ludzkości“.

W czasach dzisiejszych, kiedy zanik moralności w życiu prywatnem i publicznem daje się coraz bardziej odczuwać, winniśmy szczególniejszą uwagę zwrócić na dostojność i powagę stanu kapłańskiego, który w Kościele katolickim zajmuje kierownicze stanowisko, wnosząc wielkie wartości duchowe w nasze życie, pouczając nas o wielkich, niezmiennych prawdach. Czynić to winniśmy tem chętniej i tem bardziej, że wrogowie Kościoła w myśl słów: „Uderzę w pasterza i rozproszą się owce trzody“ (Mat. XXVI, 31), starają się poniżyć i zwalczać Duchowieństwo i stan kapłański. Dlatego w ścisłem zjednoczeniu z Ojcem św., z Arcypasterżem naszym i kapłanami mamy rozwijać planowo Akcję Katolicką, gdyż tylko pod tym warunkiem przyczynimy się do rozszerzania i umocnienia Królestwa Chrystusowego, mimo ataków rozmaitych sekciarzy i odszczepieńców.

Złoty jubileusz kapłaństwa naszego Arcypasterza.

Złoty jubileusz kapłaństwa naszego Najprzew. Arcypasterza, J. E. Ks. Arcybiskupa-Metropolity Dr. Bolesława Twardowskiego jest uroczystością nietylko samego Jubilata, ale i wszystkich Jego archidiecezjan a przedewszystkiem nas członków Akcji Katolickiej, którą J. E. Ks. Arcybiskup zawsze czułą i ojcowską opieką otacza.

Najdostojniejszy Arcypasterz idąc za wezwaniem Ojca Św. powołał nas, świeckich katolików, do pracy w Akcji Katolickiej, przy pomocy której prowadzi dzieło apostolskie wraz z pierwszorzędną grupą swych współpracowników — kapłanów. Akcja Katolicka pasuje świeckiego katolika na rycerza Chrystusowego i daje mu pewien głos w kościele, zależny od Biskupa, rządzącego daną diecezją.

W ogólnym hołdzie, który będzie składany J. E. Ks. Arcybiskupowi, nie może więc nas członków Akcji Katolickiej zabraknąć. Winniśmy Mu przedewszystkiem głębokie uczucie synowskie za to, że umożliwił nam pod swojemi wskazaniami w Akcji Katolickiej pracować, za to, że tyle troski i opieki Akcji Katolickiej poświęca. Gorliwością naszą w pracy apostolskiej winniśmy tę naszą wdzięczność zadokumentować i potwierdzić. To będzie najbardziej odpowiednim i najmilej przyjętym hołdem dla Jego Ekscelencji Najdostojniejszego Arcypasterza — Jubilata.

Przy tem jednak musimy uroczystemi obchodami zamanifestować nasze uczucia, aby tych, którzy są zdala od nas, lub o nas i pracy naszej nie wiedzą, do siebie pociągnąć. Armja nasza, armja Chrystusowa, nie może być słabą liczebnie, musi objąć i porwać wszystkich dobrych katolików.

Tylko w ten sposób będziemy mogli dodatnio wpłynąć na społeczeństwo, to społeczeństwo przebudować i odrodzić w duchu Chrystusowym!

Dochody Parafjalnej Akcji Katolickiej.

Doszło do wiadomości Instytutu, że niektóre Zarządy Parafjalnej Akcji Katolickiej domagają się od Kierownictw Oddziałów Stowarzyszeń Akcji Katolickiej różnych świadczeń pieniężnych na cele Parafjalnej Akcji Katol. lub nawet składki miesięcznej od poszczególnych członków A. K.

Postępowanie tego rodzaju jest niezgodne z Regulaminem P. A. K., który nigdzie nie wspomina o tem, że Parafjalny Zarząd A. K. ma prawo nakładać ciężary pieniężne na Oddziały Stowarzyszeń A. K. lub inne organizacje, albo też na osoby wchodzące w skład Zarządu Parafj. A. K.

Członkowie Stowarzyszeń A. K. mają obowiązek płacenia składek jedynie do kasy Oddziałów, które pewną ich część odprowadzają do swych central diecezjalnych. Obciążanie członków Stowarzyszeń nowemi składkami na rzecz Zarządów P. A. K. zagrażałoby zatem bytowi Stowarzyszeń.

Regulamin P. A. K. nie normuje podstaw finansowych Zarządów Parafjalnej A. K. Wobec tego Zarządy Parafjalnej Akcji Katolickiej pokrywają swoje wydatki z bieżących wpływów. Najważniejsze z nich są następujące:

1. Dobrowolne datki z imprez, urządzanych przez Zarządy Parafjalnej Akcji Katolickiej np. *a)* akademji ku czci Chrystusa Króla, *b)* akademji papieskiej i t. p.

2. Ofiary osób, instytucyj, organizacyj. Mogą więc Oddziały Stowarzyszeń A. K. pewne ofiary złożyć na wspólne cele Parafjalnej Akcji Katolickiej, ale zupełnie dobrowolnie i bez pokrzywdzenia swoich central diecezjalnych, skoro posiadają w kasie zbywającą gotówkę.

3. Dochód z kolportarzu pism, szczególnie „Gazety Niedzielnej“, „Przewodnika Katolickiego“, oraz broszur katolickich.

Tanie przejazdy dla pielgrzymek.

Liga Popierania Turystyki zawiadamia, że pielgrzymki do Częstochowy i wszystkich innych miejsc świętych w Polsce mogą obecnie w myśl najnowszych rozporządzeń Ministerstwa Komunikacji korzystać z bardzo znacznych zniżek kolejowych, dochodzących do 75% ceny normalnych biletów.

Zniżki te wynoszą 66% dla grup złożonych conajmniej z 200 osób, zaś przy przywozie conajmniej 500 osób stosowana jest t. zw. taryfa „specjalna“ (jak dla funkcjonarjuszy kolejowych), tak, że obecnie przejazd pielgrzymów koleją jest o wiele tańszy od kosztów podróży pieszej lub na wozach. Nadto pociągi pątnicze przyjeżdżać będą rano do miejscowości odpustowych, w których daje się odczuwać brak hoteli i noclegów, wieczorem zaś, po skończonych uroczystościach odwiozą pątników do ich siedzib.

Organizacje katolickie i przedstawiciele duchowieństwa w miejscowościach, z których są zorganizowane takie pielgrzymki, winni się porozumiewać przez swoje Akcje Katolickie co do terminów wyjazdu z najbliższą Delegaturą Ligi Popierania Turystyki. Tam zaś, gdzie grupy pątników będą mniejsze, należy skierować zawiadomienie o terminie wyjazdu, z podaniem ilości uczestników, do Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, który przeprowadzi połączenia małych pielgrzymek z sąsiadujących z sobą parafij, położonych na tym samym szlaku kolejowym w grupy po 500 lub 200 osób.

Adres Delegatury Ligi Popierania Turystyki przy Lwowskiej Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych: Lwów — ul. Zygmuntowska 1.

Wskazania praktyczne.

Obowiązki Oddziałów Stowarzyszeń A. K. wobec władz. W myśl artykułu 13 ust. 3 i art. 41 ust. 3 prawa o stowarzyszeniach bezpośrednią władzą, przeprowadzającą nadzór nad stowarzyszeniami, jest Starostwo Powiatowe, względnie we Lwowie — Starostwo Grodzkie.

Stosownie do powyższego Oddziały Stowarzyszeń obowiązane są donosić Starostwu o każdorazowej zmianie w składzie osobowym kierownictwa oraz o zmianie lokalu w przeciągu 14 dni. Formalności tych należy dopełnić samorzutnie nie czekając na wezwanie władzy. Na życzenie Starostwa (t. zn. o ile Starostwo tego zażąda) winny również Oddziały przedłożyć protokóły posiedzeń lub uchwał, dostarczyć spisu członków, pozwolić na przegląd akt i sporządzenia z nich notatek. Uprawnienia te przysługują jedynie władzy, sprawującej bezpośredni nadzór nad stowarzyszeniami t. j. Starostwu. W pełnieniu tego nadzoru Starostwo nie może się wyręczyć innemi czynnikami, jak wójtem, burmistrzem lub policją, lecz musi samo przez swych urzędników go wykonywać. Urzędnik Starostwa, delegowany do przeprowadzenia rewizji (przeglądu akt i t. p.), musi posiadać legitymację urzędniczą, oraz upoważnienie do przeprowadzenia kontroli. Ponadto kontrola może się odbywać jedynie w lokalu stowarzyszenia.

Z prawa o stowarzyszeniach wyraźnie zatem wynika, że niema podstawy prawnej, aby burmistrzowie lub wójtowie żądali od stowarzyszeń podania im spisu członków, zmian w składzie kierownictwa i t. p.

O ileby jednak wypadki takie miały miejsce, należy wyjaśnić, że w myśl art. 13 i art. 41 ust. 3 prawa o stowarzyszeniach bezpośrednią władzą nadzorczą nad stowarzyszeniami jest Starostwo, wobec którego dopełnia się wszystkich formalności, przewidzianych w tem prawie.

Zniesienie opłat stemplowych od rachunków i pokwitowań. Dekretem P. Prezydenta R. P. z dnia 14. stycznia 1936 r. (D. U. R. P. 1936, Nr. 3, poz. 15), zostały zniesione opłaty stemplowe od wszelkiego rodzaju rachunków i pokwitowań.

O zniesieniu powyższych opłat stemplowych mówi art. 3 w ust. 5 i 10 wspomnianego dekretu. Dekret ten obowiązuje od dnia 15 stycznia 1936 r.

Ulgi w opłatach pocztowych. Ustawa z dnia 3 czerwca 1924 r. — o Poczcie, Telegrafie i Telefonie — w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniach Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 4. VIII. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 63/33, poz: 481), oraz rozporządzenia Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22.VII 1933 — o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnem i karnem (Dz. U. R. P. Nr. 39/33, poz. 448) przewidują szereg wypadków, w których nie uiszcza się opłaty od listów w wykonaniu ustawowego obowiązku (korespondencja wysyłana na żądanie władz w interesie publicznym) lub na wezwanie władz i urzędów.

Wolne od opłaty pocztowej są zatem:

1. Pisma do władz administracyjnych w wykonaniu ustawowego obowiązku, zawiadamiające o:

a) zmianie składu osobowego Kierownictwa Oddziału,
b) zmianie adresu Oddziału,
c) zmianie statutu Stowarzyszenia, na podstawie którego Oddział prowadzi swą działalność,
d) wyniku zbiórki publicznej.

UWAGA: Nie są natomiast wolne od opłaty pocztowej pisma zawiadamiające o powstaniu Oddziału, podania o zezwolenie na urządzenie zabawy, zbiórki publicznej i. t. p.

2. Pisma wysyłane w odpowiedzi na wezwanie władz i urzędów państwowych oraz samorządu terytorjalnego i gospodarczego (starostwa, sołectwa, gminy, magistraty, wydziały i sejmiki powiatowe i wojewódzkie, inspektoraty szkolne, izby rolnicze, powiatowe komendy w. f. i p. w. i t. p.), zawierające statystyki, sprawozdania, informacje i t. p.

Uwagi praktyczne:

1) Wolne od opłat pocztowych są tylko karty i listy zwykłe, nieprzekraczające wagi 500 gramów. Przesyłki polecone należy opłacać.

2) W lewym górnym rogu koperty lub kartki umieścić należy napis: Katolickie Stowarzyszenie Kobiet (lub Mężów, Młodzieży Męskiej, Żeńskiej) Oddział w..., prawy natomiast róg koperty lub kartki zaopatrzyć w napis: w wykonaniu ustawowego obowiązku lub: na wezwanie urzędowe (w zależności od rodzaju sprawy), podkreślając napis powyższy czerwonym atramentem lub czerwonym ołówkiem.

3) Koperta wielkości takiej, jak przy wysyłaniu pism i podań.

4) Gdyby władza (lub urząd) domagała się opłaty od przesyłki listowej, wysłanej w sprawach, o których wyżej, niechąj zainteresowany Oddział doniesie o tem do swojego Zarządu (Lwów, Fredry 3).

Kronika.

Lwów. Wiec w sprawie koedukacji. W niedzielę, 24 maja b. r. odbył się w sali „Sokoła Macierzy“ wiec katolików miasta Lwowa w sprawie zamierzonej przez władze szkolne koedukacji. Wiec, rozpoczęty modlitwą zagaił p. Stanisław Langie, prezes A. I. A. K., poczem Ks. Mgr. Jan Fondaliński wygłosił odpowiedni referat. W ożywionej dyskusji zwrócono uwagę na niebezpieczeństwa, które grożą sprawie wyrobienia charakterów młodego pokolenia spowodu koedukacji. Uczestnicy wiecu stwierdzili, że nie ustaną w pracy, dopóki zasady katolickie nie znajdą należytego uwzględnienia u miarodajnych czynników. Jednogłośnie uchwalono następującą rezolucję:

„Wyniki badań naukowych nad rozwojem fizycznym i duchowym chłopców i dziewcząt oraz bogaty materjał doświadczalny, uzyskany z wypowiedzeń się młodzieży obojga płci i spostrzeżeń wychowawców stwierdzają, że koedukacja jest zgubna tak pod względem wychowania

jak nauczania. Dodatnie jej strony giną wobec przeważających stron ujemnych.

Z tych zasadniczych powodów podpisani rodzice, wychowawcy i ogół obywateli, którzy odczuwają na sobie odpowiedzialność za moralny stan naszej młodzieży i za przyszłość społeczeństwa i państwa, protestują przeciw istniejącym już szkołom koedukacyjnym zwłaszcza w klasach wyższych szkół 7-klasowych powszechnych i we wszystkich klasach szkół średnich, a także przeciw zamiarom organizowania szkół koedukacyjnych w najbliższej i dalszej przyszłości. Żadne względy uboczne, choćby ekonomiczne nie mogą być wystarczającym powodem do marnowania charakterów naszej młodzieży, tem mniej w czasach obecnych, w atmosferze powszechnego rozprzężenia obyczajów".

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

„Akcja Katolicka jest to udział świeckich w hierarchicznem apostolstwie Kościoła".

Akcja Katolicka jest to udział świeckich w Kościele nietylko co do honorów, zaszczytów lecz również co do troski o środki materjalne dla organizacyj katolickich. Katolicy muszą poprzeć organizacje katolickie, muszą zdobyć środki potrzebne do ich egzystencji. Katolicy w Francji, Holandji, Niemczech potrafią mimo mniejszości wyznaniowej utrzymywać uniwersytety katolickie, szkoły wyznaniowe, kościoły, duchowieństwo wyższe i niższe, organizacje katolickie, u nas nie można utrzymać jednego uniwersytetu katolickiego, a organizacje katolickie walczą z grożącem im niebezpieczeństwem likwidacji. Źródłem tego jest fałszywe pojęcie obowiązku ofiar na sprawy religijne. Zapominamy, że każdy z tytułu swej przynależności do Kościoła katolickiego jest obowiązany do łożenia na potrzeby tego Kościoła, że każdy katolik z tego będzie musiał zdać rachunek przed Bogiem, czy i o ile starał się stosownie do swej możności wywiązywać się ze swych powinności w tym względzie w stosunku do Kościoła. Zapominamy często o tem, że dobra doczesne nie są na to nam dane, byśmy ich używali na najrozmaitsze niegodziwe rozrywki, lecz na cele zbożne, zgodne z ich przeznaczeniem przez Stwórcę. Spodziewamy się, że wkrótce wiele instytucyj katolickich, wiele rodzin katolickich, którym ciężkie położenie materjalne na to dozwoli, pójdzie śladem kapłanów Archidiecezji lwowskiej i dobrowolnie z własnej inicjatywy opodatkują się na centralę lwowską, która ma do spełnienia tak wielkie zadania w tej kresowej Archidiecezji. Tym zaś, którzy tłumaczyć zechcą swoje sumienie kryzysem, wielką biedą, odpowiadam

słowami księdza prymasa Hlonda: „Jakkolwiek nie pora dziś na wydatki nadmierne lub zbytkowne, nie można jednak Kościołowi walczącemu o chrześcijańskiego ducha nowych czasów odmawiać tego, czego potrzebuje do spełnienia swych zadań i nadzwyczajnych posłannictw. Gdyby tak myśleli nasi praojcowie jak my, nie mielibyśmy za sobą tylu wiekopomnych dzieł kultury katolickiej, nie mielibyśmy wypraw krzyżowych, tylu dzieł miłosierdzia, wiedzy i sztuki.

Katolicy dawniej inaczej ujmowali potrzeby Kościoła, kwestje i potrzeby religijne inną odgrywały rolę w rozporządzaniu przez nich dobrami doczesnemi. I dziś jest wielu naśladowców zbożnej myśli katolickiej; coraz częściej słyszymy, że armja polska na kresach naszej Rzeczypospolitej własnym wysiłkiem wznosi świątynie Pańskie; trzeba jedynie więcej nietylko ducha katolickiego, lecz i ofiarności katolickiej, do której ma również pobudzić organizacja katolicka. Jest zasada, że kto śpiewa, dwa razy tyle się modli, w odniesieniu zaś do kwestji omawianej trzeba powiedzieć, że kto na zbożne religijne cele daje, na procent stokrotny daje, gdyż Bóg zapłaci mu za to stokrotnie, że się przyczynił do rozszerzania Jego chwały na ziemi.

Ostatnim środkiem materjalnym jest zdolność fizyczna i umysłowa jednostek katolickich, którą winniśmy oddawać na cele i usługi organizacyj katolickich. Bardzo często brak nam w centrali i Oddziałach ludzi, którzyby bezinteresownie oddali swe siły i zdolności dla sprawy katolickiej. Tymczasem pomoc biurowa, wykonanie jakiejś pracy organizacyjnej, wyjazd z referatem, spełnienie funkcyj, któreby w normalnych warunkach wymagały kosztów pieniężnych jest właśnie tym zastępczym środkiem finansowym dla organizacyj katolickich. Sposobów tej współpracy jest takie mnóstwo, że nie sposób jest poprostu wyliczać. Kto bowiem ma choćby odrobinę miłości Bożej w duszy, ten łatwo odnajdzie dla siebie drogę, na której będzie mógł pracować na chwałę Bożą. W końcu dla całości omawianej sprawy o jednej rzeczy zapominać nam nie wolno, że podstawy materjalne organizacyj katolickich uzależnione są zawsze od pomyślności materjalnej społeczeństwa. Społeczeństwo zaś katolickie tak długo nie umocni swego dobrobytu gospodarczego, jak długo w Polsce nie ruszy z miejsca akcja społeczna dla której szkołą i wychowawczynią mają być organizacje Akcji Katolickiej. Musimy zatem ocknąć się nietylko z ospałości duchowej, lecz również gospodarczej, coraz więcej musi powstawać spółek, sklepów, przedsiębiorstw katolickich, których członkowie ożywieni duchem nawskroś katolickim będą nietylko zwiększali majątek gospodarstwa narodowego, lecz również wspomagali wszelką Akcję Katolicką. Musimy doprowadzić do tego, by przedsiębiorstwa katolickie poczuwały się do moralnego obowiązku wspierania dzieł katolickich, by stawały się żywymi propagato-

rami zasad katolicko-społecznych. Musimy zatem popierać te instytucje, które mają zrozumienie dla spraw katolickich i działają zgodnie z zasadami społeczno-katolickiemi, u członków zaś Akcji Katolickiej wyrabiajmy poczucie, by przedewszystkiem popierali własne instytucje katolickie. Oto myśli, które się nasuwają, kiedy zastanawiamy się nad kwestją finansową organizacyj katolickich. Może nie jedno wyda się za ciężkie i trudne zwłaszcza w dzisiejszych czasach, mogą jednak wrogowie Kościoła na propagowanie haseł przeciw Chrystusowi w tych samych czasach posuwać się do skrajnego heroizmu, możemy i musimy my katolicy zdobyć się na pracę dla Chrystusa i obronę Jego praw.

Zjazd Delegowanych i Zlot K. S. Mężów.

Dnia 19 września, jak już kilkakrotnie w okólnikach ogłaszaliśmy, odbędzie się Zjazd Delegowanych oraz Zlot K. S. Mężów. Dnia 20 września natomiast odbędzie się uroczyste złożenie hołdu przez członków naszego Stowarzyszenia łącznie z innemi organizacjami katolickiemi Jego Ekscelencji Najprzewielebniejszemu Księdzu Arcybiskupowi z racji jubileuszu 50-lecia kapłaństwa. Wzywamy raz jeszcze wszystkie Oddziały K. S. Mężów, by wysłały delegowanych na Zjazd, oraz wzięły jak najliczniejszy udział w Zlocie. Zjazd Delegowanych oraz Zlot K. S. Mężów musi się stać potężną manifestacją naszej wiary i przywiązania do Kościoła katolickiego i jego biskupów, oraz ostrzeżeniem dla wszystkich tych, którzy nie chcą, by w Polsce panował Chrystus-Król.

Wszyscy uczestnicy zjazdu i zlotu, winni się zaopatrzyć w legitymacje członkowskie, oraz odznaki stowarzyszeniowe. Bliższe szczegóły tyczące się Zjazdu Delegowanych oraz Zlotu jakoteż program, podamy w numerze „Głosu A. K." na wrzesień-październik.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Zjazd Delegowanych K. S. K.

23 kwietnia odbył się we Lwowie II-gi doroczny Zjazd Delegowanych. Zjazd rozpoczęto Mszą św. w kościele par. św. M. Magdaleny, w czasie której Asystent kościelny Stowarzyszenia Ks. Kan. Dr. Gerard Szmyd wygłosił kazanie, nawiązując do przypadającej w tym dniu uroczystości św. Wojciecha, patrona krajowej Akcji Katolickiej.

O godz. 10.30 prezeska KSK. P. Jordan Stojowska otworzyła Zjazd Del., witając przybyłych na Zjazd: J. E. Ks. Arcy-

biskupa Bolesława Twardowskiego, J. E. Ks. Biskupa Eugenjusza Baziaka, P. Dr. Zofję Włodkową z Krakowa — wiceprezeskę ogólnopolskiej centrali, przedstawicieli A. I. A. K. i Stowarzyszeń A. K. oraz wszystkie delegatki i członkinie.

Po przywitaniu Dostojnych Gości prezeska zaznaczyła, że obecny Zjazd odbywa się w roku jubileuszowym naszego Najdostojniejszego Arcypasterza i złożyła Mu z tej okazji wyrazy hołdu i czci w imieniu Zjazdu Delegowanych. W odpowiedzi Ks. Arcybiskup dziękując za życzenia, wyraził głębokie i serdeczne zadowolenie z pracy KSK i udzielił zebranym arcypasterskiego błogosławieństwa.

Po złożeniu życzeń przez P. Dr. Włodkową, Prezesa A. I. A. K. P. Langiego, prezesów i prezeski bratnich organizacyj A. K. i pokrewnych stowarzyszeń, oraz odczytaniu nadesłanych listownie życzeń, sekretarka generalna stwierdziła obecność na sali 126 prezesek i delegatek uprawnionych do głosowania, reprezentujących 68 Oddziałów KSK. Pozatem obecne na sali były delegatki tych parafij, w których jeszcze niema Oddziału KSK, bardzo wiele członkiń nieuprawnionych do głosowania, 10 Księży Asystentów Oddziałów i liczni goście; ogółem na sali było obecnych ponad 300 osób. Po odczytaniu protokołu z ostatniego Zjazdu Delegowanych, prezeska P. Stojowska złożyła sprawozdanie z ogólnej działalności, wspominając o 30-leciu naszej organizacji, która pod nazwą Polski Związek Niewiast Katolickich, a następnie Katolicki Związek Polek istnieje już od r. 1906. Sprawozdanie z czynności i kasowe złożyła sekretarka gen. P. Bresiewicz - Doszlowa imieniem Komisji Rewizyjnej postawiła wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorjum. Wniosek przyjęto jednogłośnie.

Po sprawozdaniu sekretarki generalnej nastąpiły osobne sprawozdania dwu wylosowanych poprzednio Oddziałów a to: miejskiego (Żółkiew) i wiejskiego (Wołczuchy).

Po uchwaleniu programu pracy P. Dr. Zofja Włodkowa wygłosiła referat p. t. „Nasz czyn apostolski“.

Jako delegatki na Zjazd Związkowy dobrano: P. Unoltową i Fabry'ową ze Lwowa, P. Wieczffińską z Buczacza i P. Kulczycką z Bitkowa.

Do Zarządu dobrano: P. Drakową ze Lwowa i P. Wieczffińską z Buczacza.

Następnie przyjęto wniosek: 1) w sprawie szkół koedukacyjnych, 2) by każdy Oddział starał się o zapoznanie i zachęcenie członkiń do praktyk soboty kapłańskiej, 3) by każdy Oddział wpłacił do kasy KSK do końca czerwca br. najmniej 1 zł. na cele bibljoteki wędrownej, 4) by w związku z Jubileuszem J. E. Ks. Arcybiskupa utworzyć Fundusz rekolekcyjny imienia Ks. Arcybiskupa Bolesława Twardowskiego celem przychodzenia z pomocą materjalną członkiniom nie mogącym z braku

środków finansowych wziąć udziału w rekolekcjach zamkniętych. Na fundusz ten złoży się dochód uzyskany z okazji „Dnia Ofiary“ w r. 1936.

Po południu wygłoszono dwa referaty: P. Stojowska: „Program i sposoby pracy w Oddziele“ oraz P. Dr. Dominik Wrabec: „Rola i zadania współczesnej kobiety“.

Zjazd zakończono błogosławieństwem Najśw. Sakram. — poczem członkinie wzięły udział w zebraniu towarzyskiem.

Sprawozdanie K. S. K. za rok 1935, złożone na Zjeździe Delegowanych 23. IV. 1936.

I. Dane wstępne. W okresie sprawozdawszym w skład zarządu wchodziły Panie, wybrane na Zjeździe Del. 28. II. 1935 a to ze Lwowa: Abrahamowa, Andraszkowa, Białoskórska, Fabry'owa, Felsztyńska, Forstowa, Godlewska, Gubrynowiczowa, Kolska, Krzeczunowiczówna, Łukasiewiczowa, Morawska, Morawiecka, Langerowa, Pomiankowska, Praschilówna, Sroczyńska, Sulimirska, Schmidtowa, Widtowa jako wiceprezeska, Wierzchowska, Wiedeniowa, Zachariasiewiczowa oraz Panie: z Bełza Suchowa, z Brodów Westowa, z Brzozdowiec Burlikowska, z Gródka Jag. Unoltowa, z Winnik Bednarska. Pozatem w dalszym ciągu pełniły swoje czynności Prezeska p. Marja Jordan Stojowska i sekretarka generalna p. Ludwika Kownacka, zamianowane na trzy lata przez J. E. Ks. Arcybiskupa pismem z dnia 4 lipca 1934. Asystentem kościelnym był Ks. Kan. Dr. Gerard Szmyd. Komisja Rewizyjna: ze Lwowa: p. Piątkowa i p. Szczerbianka, z Buczacza p. Doszlowa. W czasie kilkumiesięcznej choroby p. Stojowskiej zastępowała ją wiceprezeska p. Widtowa.

Celem usprawnienia pracy Zarząd wyłonił z siebie Komitet Wykonawczy, któremu przekazał wszelkie swoje kompetencje w okresie między jednem a drugiem posiedzeniem Zarządu.

Posiedzeń Zarządu odbyło się 6. — Komitetu Wykonawczego 3.

II. Działalność wewnętrzna Zarządu. Biuro KSK mieściło się przy ul. Fredry 3 na II p. od listopada na I p. Personal biurowy stanowiła do kwietnia tylko sekretarka generalna — od kwietnia zajętą była w biurze jeszcze jedna pomocnicza siła biurowa. Sekretarka generalna pełniła równocześnie obowiązki sekretarki gen. w KSMŻ.

Godziny urzędowe obowiązywały od 10—14. Pozatem biuro otwarte było także i popołudniu o ile sekretarka była obecną we Lwowie.

Biuro posiadało Składnicę materjałów organizacyjnych. Od czerwca powstała wspólna dla Stowarzyszeń A. K. Składnica, którą zawiaduje Instytut. Od czerwca więc biuro nasze przekazało wszelkie posiadane i sprowadzane materjały organizacyjne do tej wspólnej Składnicy. Zarząd wydawał okólniki w miarę potrzeby i środków finansowych. Okólników tych powielanych na cyklostylu wyszło 6. Okólniki rozsyłano Księżom Asystentom, prezeskom Oddziałów oraz pokrewnym Stowarzyszeniom. W ukazującym się od 1. I. 1935 r. „Głosie A. K.“ Stowarzyszenie nasze w 6 numerach, jakie się ukazały, zamieściło 12 stron druku. Nadto do

grudnia ukazywał się na łamach „Gazety Niedzielnej“ dział K. S. K, wychodzący co dwa tygodnie i zawierający 1 str. druku.

Pism otrzymano w ciągu roku sprawozdawczego 481, wysłano odpowiedzi na 273, własnych pism wysłano 97.

Biuro KSK prenumeruje „Ruch Katolicki“, „Cahiers“, organ Międzynarodowej Unji Katol. organizacyj kobiecych, „Zjednoczenie“ i „Gazetę dla kobiet“. W biurze znajduje się bibljoteka podręczna obejmująca 73 dzieł z zakresu A. K. i działu religijnego.

III. Działalność zewnętrzna Zarządu. Kontakt z centralą ogólno-krajową t. j. z Katol. Związkiem Kobiet utrzymywano przez korespondencję i stosowanie się do zarządzeń, zawartych w listach i okólnikach, oraz uchwał zarządu Związku i Zjazdu Związkowego. Prezeska p. Stojowska jako członek Zarządu K. Z. K. brała udział w posiedzeniach zarządu Związku, w maju zaś w Zjeździe Związkowym połączonym z 1-dniowym kursem brały udział ze Lwowa p. Stojowska, prez. i p. Kownacka, sekr. gen. Na temże Zjeździe Związku obrano naszą prezeskę wiceprezeską Związku. W czasie Zjazdu związkowego p. Stojowska wygłosiła referat p. t.: „Statut i jego interpretacja“. W listopadzie KSK naszej Archidiecezji gościło na swoim terenie ogólnopolski zjazd prezesek Stowarzyszeń diecezjalnych i sekretarek generalnych.

Z Archidiecezjalnym Instytutem A. K. pozostawało KSK również w ścisłym kontakcie i harmonji. Sekretarka gen. wygłaszała referaty na organizowanych przez A. I. A. K. kursach oraz w czasie jesiennego Zjazdu prezesów i prezesek we Lwowie. Hasło Episkopatu pogłębiano przez referaty, okólniki i artykuły w „Gazecie Niedzielnej“.

Łączność z naszemi Oddziałami utrzymywano pośrednio przez okólniki i korespondencję i bezpośrednio przez odwiedziny. Wyjazdów ogółem odbyło się 48, nie licząc 22 wyjazdów sekret. gen. z ramienia KSMŻ i okazyjnych odwiedzin parafij (20). Większość wyjazdów odbyto motocyklem. Prócz sekretarki generalnej wyjeżdżała prezeska i jedna z członkiń zarządu. Celem tych wyjazdów było: 1. odwiedziny Oddziałów dla zapoznania się z ich pracą i warunkami pracy i ewentualna pomoc w formie pogadanek i referatów w czasie zebrań na tematy ideowe i organizacyjne, 2. sekretarka gen. wyjeżdżała również celem zakładania nowych Oddziałów, 3. prócz tego wyjeżdżano na zaproszenie Księży Proboszczów dla wygłaszania propagandowych referatów na temat Akcji Katol. względnie okazyjnych w czasie akademij i uroczystości.

Z bratniemi organizacjami A. K. t. j. K. S. Mężów, Młodzieży męskiej i żeńskiej starano się o porozumienie i współpracę. Prezeska nasza była członkiem Zarządu KSMŻ, zaś prezeska Młodzieży jest członkiem naszego Zarządu. Sekretarka Gener. była równocześnie Sekretarką KSMŻ oraz członkiem zarządu K. S. M. męskiej. Prezeska względnie wiceprezeska i sekretarka generalna brały udział w konferencjach porozumiewawczych Instytutu i 4 Stowarzyszeń A. K.

Wkońcu Stowarzyszenie nasze było w porozumieniu ze Związkiem Ziemianek, Stow. „Młode Ziemianki“ i Kołami Gospodyń Wiejskich.

Do czerwca przy KSK istniały sekcje byłego Katolickiego Związku Polek a to: Szwalnia, Praca Kobiet (t. j. dwuletni kurs kroju i szycia), Kuchnia dla zubożałej inteligencji i Opieka nad Młodemi Kobietami (misja dworcowa, Schronisko św. Katarzyny, biuro pośrednictwa pracy). Od czerwca, z chwilą zawiązania się okręgu lwowskiego, zostały sekcje przydzielone do okręgu, gdyż swoją działalnością obejmują jedynie teren Lwowa. Prezeską okręgu w okresie sprawozdawczym była p. Łucja Kolska. Okręg zorganizował rekolekcje zamknięte u SS. Sakramentek dla członkiń Oddziałów lwowskich. Poza Okręgiem lwowskim innych okręgów w okresie sprawozdawczym nie było.

IV. Działalność Oddziałów.

Ogólna liczba Oddziałów w dniu 31 grudnia 1935 wynosiła 118 (w r. 1934 — 23). W roku sprawozdawczym powstało 95 Oddziałów. W niniejszem sprawozdaniu uwzględnić jednak musimy tylko 100 Oddziałów, gdyż 18 nie odesłało nam kwestjonarjusza sprawozdawczego.

A) Dział organizacyjny.

Na 100 Oddziałów było miejskich 53, wiejskich 47. Liczba członkiń w dniu 31. XII. wynosiła w Oddziałach 5882, przeważająca liczba członkiń Oddziałów to mężatki. Wśród członkiń spotyka się analfabetki a to w 32 Oddziałach (w jednym Oddziele na 17 członkiń 15 analfabetek, w innym na 16 — 6 analfabetek). Tylko w 17 Oddziałach wstępowały do nas byłe członkinie KSMŻ. Zebrań kierownictw ogółem odbyło się 565, ogólnych 826. 10 Oddziałów nie miało w ciągu roku ani jednego zebrania kierownictwa pomimo, że zebrania ogólne odbywały się dość często. Tylko 68 Oddziałów miało odpowiednią ilość zebrań kierownictwa. 7 Oddziałów miało zebrania ogólne w każdą niedzielę. 1 Oddział miał w ciągu roku 53 zebrań ogólnych, 12 kierownictw. Na zebraniach wygłaszano referaty lub odczyty na artykuły z pism. Ogółem członkinie wygłosiły 257 referatów, Księża 358, inni 107. Wkładka w Oddziałach wynosi od 5 do 50 gr. 21 Oddziałów nie miało zupełnie wkładek członkowskich. Własny lokal posiada 21 Oddziałów. Inne korzystają ze sal Domu Par., Ludowego, TSL., Sokola, Ochronki, lokalu KSM i t. p. a często Oddziały odbywają zebrania w kancelarji urzędów parafjalnych.

W stosunku do Zarządu Stowarzyszenia Oddziały naogół wypełniały sumiennie swoje obowiązki: wykonywały polecenia zarządu, odpowiadały na pisma. Wkładki członkowskie wpłaciło 69 Oddziałów — wziąwszy pod uwagę, że 21 Oddziałów nie miało jeszcze u siebie wcale wkładek członkowskich, musi się stwierdzić, że 80% Oddziałów wpłaciło wkładkę członkowską.

W parafjach, w których istnieje zarząd P. A. K. nasze Oddziały mają w nim swoje przedstawicielki. Współpraca naszych Oddziałów z KSMŻ. jest niestety bardzo mała, gdyż tylko 21 Oddziałów zaznaczyło, że ich członkinie współpracują z KSMŻ.

B) Dział pogłębienia religijnego i pracy apostolskiej w parafji.

Ogół Oddziałów zdawał sobie sprawę z konieczności pogłębiania

życia religijnego i oświaty religijnej wśród członkiń. Organizowano wspólne Msze św. dla członkiń, pozatem w 1 z Oddziałów odbywały się Msze św. recytowane, 1 z Oddziałów na intencję Ojczyzny. Udział w rekolekcjach zamkniętych wzięło ogółem 40 członkiń. 1 Oddział organizował rekolekcje półzamknięte, 1 Oddział konferencje rekolekcyjne dla członkiń, 2 Oddziały postarały się o rekolekcje parafjalne. 46 Oddziałów organizowało obchody religijne.

Członkinie naszych Oddziałów zajmowały się utrzymywaniem porządku w kościele. Dbały o wygląd krzyżów i kaplic przydrożnych. W 6 Oddziałach istniała specjalna sekcja pod nazwą Opieki nad kościołem lub szycia szat liturgicznych, gdzieindziej: utrzymywania porządku w kościele i t. p. Pielgrzymek urządzono 22.

Ze sprawozdania daje się zauważyć dążenie do pogłębienia znajomości zasad wiary. W tym celu 15 Oddziałów założyło specjalną sekcję dla religijnego wykształcenia członkiń pod nazwą: sekcji liturgicznej, katechetycznej, eucharystycznej i t. p.

40 Oddziałów wprowadzało kwadranse ewangeliczne i katechizmowe.

Tegoroczne hasło o rodzinie uwzględniły prawie wszystkie Oddziały w pogadankach i referatach.

W niektórych Oddziałach dobór referatów był może mało przemyślany, i wskutek tego trochę chaotyczny i bezplanowy. Ale naogół widać starania o przygotowanie się do apostolstwa przez własne pogłębienie i uświadomienie religijne. W 7 parafjach starano się o referaty dla ogółu kobiet względnie wogóle dla ogółu parafjan.

W 7 Oddziałach członkinie przygotowują osoby zaniedbane pod względem religijnym do Sakramentów św. W 1 Oddziele nauczono kachizmu 30 osób! Przygotowano do Chrztu św. żydów i protestantów, schizmatyków do wyznania wiary. Do pierwszej spowiedzi i Komunji św. w 7 Oddziałach przygotowano 51 osób. Chorych do sakramentów św. w 12 Oddziałach 97 osób. Doprowadzono do ulegalizowania 4 małżeństwa, a w 1 Oddziele godzono poważnione małżeństwa. Oddział w Sokolnikach, Rodatyczach i 3 Oddziały we Lwowie urządzały Dzień Chorych w Parafji.

19 Oddziałów zajmowało się kolportażem pism katolickich w parafji.

Z okazji I-ej Komunji św. 11 Oddziałów organizowało wspólne śniadania dla dzieci, przyczem w 4 parafjach Oddziały zapoczątkowały zwyczaj używania do I-ej Komunji św. sukienek liturgicznych.

W 42 Oddziałach bądź to współpracowano z Tow. św. Wincentego à Paulo, bądź też Oddział sam prowadził akcję miłosierdzia (tam gdzie niema Stow. św. Wincentego). Często jednak zaznaczone jest w sprawozdaniu, że akcja ta ogranicza się niestety tylko do rozdawnictwa darów w naturze z okazji świąt Bożego Narodzenia czy Wielkiej Nocy. Brak natomiast stałej akcji miłosierdzia i większego zrozumienia dla moralnej pomocy ubogich. Istnieją jednak 4 Oddziały, które odwiedzają w domach ubogich i chorych, opiekują się nimi i starają się chorym ułatwić przystąpienie do Sakramentów św.

14 Oddziałów stara się otoczyć opieką matki ubogie i dzieci.

14 Oddziałów przychodzi z pomocą dzieciom szkolnym. 1 Oddział utrzymuje t. zw. herbaciarnię, opiekując się chłopcami bezdomnymi.

Kolonje letnie prowadziło 3 Oddziały, 1 Oddział prowadził ochronkę, 1 przedszkole, 1 kuchnię dla ubogich, 1 kuchnię dla pielgrzymów.

C) Dział oświatowy. Tylko w 3 Oddziałach walczono z analfabetyzmem. 13 Oddziałów posiada własną bibljotekę, 9 Oddziałów korzysta z parafjalnych bibljotek. 7 Odziałów prowadziło wspólne czytania izbowe. „Zjednoczenie" prenumeruje tylko 46 Oddziałów, „Głos A. K." 52 Oddziałów, „Gazetę dla kobiet" 17 Oddziałów, „Gazetę Niedzielną" 12 Oddziałów, „Przewodnika Katol." 12 Oddziałów, 2 Oddziały „Ruch Katolicki", 2 Oddziały „Przegląd Katolicki". Pozatem Oddziały prenumerują „Szkołę Chrystusową", „Rycerza Niepokalanej", „Posłańca Serca Jezusowego", „Mały Dziennik".

9 Oddziałów zorganizowało kursy praktyczne: kroju, szycia, trykotarstwa, przetworów owocowych, 1 Oddział konkurs ogródków kwiatowych.

W 3 Oddziałach wyjeżdżały członkinie z referatami do okolicznych wsi.

Sprawozdanie Kasowe K. S. K. za r. 1935.

Dochody:		Rozchody:		
Saldo z r. 1934	71.10	Administracja:		
Wkładki Oddziałów	687.55	Lokal	10.—	
Datki od różnych i subwencje	208.50	Światło	38.82	
Datki z b. K. Z. P.	214.26	Opał	18.37	
Z „Dnia Ofiary"	394.09	Usługa i koszta przeprowadzki	55.—	
Ze sprzedaży materjałów organizacyjnych	803.61	Pensje	516.—	
Imprezy	243.35	Ubezpieczalnia	207.57	
Zwroty za wyjazdy	63.30	Portorja	258.20	
Zwrot za Ubezpieczalnię	147.12	Powielania	187.60	
Zjazd Delegowanych	133.50	Przybory biurowe	140.—	
Zjazd prezesek i sekret. gen.	142.72	Wydatki w Składnicy	65.49	
Pożyczka na maszynę	650.—	Różne	10.51	1507.56
Różne	107.50	Organizacja:		
		Wyjazdy	233.87	
		Zjazd Deleg.	263.62	
		Zjazd Prezesek i Zjazd Związkowy	319.28	
		Kupno materjałów org.	494.31	
		Różne	23.10	1334.—
		Różne:		
		Ruchomości	656.—	
		Naprawki	18.20	
		Zwroty	23.50	
		Bibljoteka	12.75	
		Różne	33.45	743.—
		Saldo na rok 1936		
		w gotówce	275.53	
		w P. K. O.	5.43	280.—
	3,866.60			3866.60

Bilans zamknięcia z 31 grudnia 1935.

Stan czynny:		Stan bierny:	
Gotówka w kasie	275.53	Wierzyciele	1465.31
Gotówka w P. K. O.	5.43		
Dłużnicy	381.30		
Ruchomości	656.—		
Strata	147.05		
	1465.31		1465.31

Rachunek zysków i strat.

Zyski:		Straty:	
Ofiary	651.15	Administracja	1512.03
Wkładki	501.23	Organizacja	498.35
Składnica	368.16		
Imprezy	243.35		
Różne	99.44		
Strata	147.05		
	2010.38		2010.38

Kronika.

a) Centrala:

22. IV. posiedzenie Zarządu KSK, 7. V. i 4. VI. posiedzenie Komitetu Wykonawczego.

23. IV. II-gi doroczny Zjazd Delegowanych.

12 i 13 maja dwudniowy Kurs w Bełzie dla kierownictw Oddziałów KSK dekanatu bełzkiego.

17. 18, 19 maja Zjazd Związkowy w Piekarach, obecne ze Lwowa: Prezeska, sekretarka generalna i delegatka p. Jasielska.

Prezeska, sekretarka generalna oraz czł. Zarządu p. Morawska odwiedziły następujące Oddziały: Lwów-Zniesienie, Lwów par. św. Antoniego, Lwów par. św. Andrzeja, Brody, Tarnopol, Dublany, Radziechów, Wyżniany, Gliniany, Mosty Wielkie, Bełz, Sokal, Krystynopol, Magierów; Lubaczów, Oleszyce, Cieszanów, Brusno Nowe, Narol, Lipsko.

Zjazd Związkowy w Piekarach na Śląsku (17—19 maja) obesłany był przez 17 diecezyj (na 20). Ze Lwowa udział w nim wzięły: prezeska p. Stojowska, sekretarka gen. p. Kownacka i delegatka p. Jasielska. Pierwszy dzień Zjazdu poświęcony był konferencjom religijnym, które prowadził Ks. Wojsa, sekretarz D. I. A. K. z Włocławka. Drugiego dnia wygłoszono referaty: p. Mańkowska z Włocławka p. t. „Nasze ideały etyczne"; p. dr. Włodkowa z Krakowa: „Zadanie wychowawcze rodziny katolickiej"; p. Zamoyska z Warszawy: „Współpraca naszej organizacji z rodziną na terenie wychowania"; Ks. dr. Kominek, dyr. DIAK z Katowic: „Nasze obowiązki społeczne".

Trzeci dzień Zjazdu poświęcony był obradom i wyborom nowego Zarządu Związku. Jedną z wiceprezesek Związku została wybrana p. Stojowska ze Lwowa. Uchwały i rezolucje zjazdu związkowego podamy w jednym z najbliższych numerów „Gazety Niedzielnej".

b) Oddziały:

Bełz. 12 i 13 maja Oddział nasz gościł uczestniczki Kursu dla kierownictw z całego dekanatu bełzkiego. Kurs odbywał się w Domu Parafjalnym. Dom ten nowozbudowany posiada kuchnię, którą Oddział nasz wykorzystuje w czasie odpustów, gotując dla przybywających pielgrzymów posiłki. W czasie kursu nasze członkinie same również gotowały śniadania, obiady i kolacje, dając dowód nietylko dużych zdolności kuli-

narnych (posiłki były świetne!) ale przedewszystkiem ogromnej ofiarności i poświęcenia. Oddział nasz posiada bardzo ładną własną świetlicę, wcale dużą i ładną bibljotekę, a przedewszystkiem ma członkinie, które rozumieją naszą pracę i jak wykazało odbyte bezpośrednio po kursie posiedzenie kierownictwa całą duszą jej się oddają. Nic więc dziwnego, że miejscowe członkinie umiały w czasie kursu wytworzyć bardzo miłą i serdeczną atmosferę. Warto było również przeglądnąć książkowość, prowadzoną przez poszczególne członkinie kierownictwa, naprawdę wzorową. A jakie śliczne roboty kościelne wykonują! Oddział znalazł w osobie Ks. Prałata Dr. Demitrowskiego niesłychanie oddanego i ofiarnego Asystenta kościelnego, który nie żałuje czasu, trudu i... pieniędzy, by dopomóc Oddziałowi w pracy.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY MĘSKIEJ

Po Zjeździe Delegowanych.

XIV Zjazd Delegowanych stwierdził, że praca nasza postępuje naprzód, że młodzież polska zdaje sobie sprawę ze swoich obowiązków, jakie na niej ciążą. Mimo braku środków finansowych i odpowiedniej ilości przygotowanych pracowników możemy wykazać się dorobkiem, który nas zachęca do dalszej pracy.

Zjazd uchwalił następujące wnioski:

1. XIV Zjazd Delegowanych z wielką radością przyjmuje do wiadomości zwołanie z okazji obchodu 50-lecia Kapłaństwa J. E. Ks. Arcybiskupa Dr. Bolesława Twardowskiego Zlotu młodzieży i nakłada obowiązek na Kierownictwa Oddziałów KSMM poczynienia starań, by Oddziały jak najliczniej na Zlot przybyły.

2. Podstawą naszej pracy to przygotowani pracownicy w Oddziałach. Wychować ich jest zadaniem KSMM. Zważywszy tę sprawę, jako bardzo ważną, Zarząd KSMM w porozumieniu z Władzami Duchownemi zorganizują stałe kursy we Lwowie pod nazwą Kursów im. Ks. Arcybikupa Dr. Bolesława Twardowskiego jako dar jubileuszowy. Oddziały opodatkują się dobrowolnie na ten cel.

3. Życie polskie na kresach zagrożone przez czynniki wrogie Kościołowi, Narodowi i Państwu wymaga wielkiej czujności i odpowiedniego przygotowania.

Katolicka młodzież polska w zrozumieniu tego stanu z całym zapałem pragnie być dobrze do spełnienia swego obowiązku przygotowana.

Dlatego też XIV Zjazd Delegowanych zwraca się do Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej o poczynienie jaknajwiększych starań o przywrócenie naszym Oddziałom przysposobienia wojskowego.

4. Celem ułatwienia poszczególnym Oddziałom i Zarządo-

wi Stowarzyszenia realizowania art. 5-go statutu, żądającego „przeprowadzenia wśród swych członków wychowania fizycznego“, będącego przygotowaniem tychże w razie potrzeby do walki w obronie praw Kościoła i Państwa, zebrani zwracają się do Zarządu KSMM z prośbą o poczynienie odpowiednich kroków w kierunku postawienia tegoż wychowania fizycznego na wyższym niż dotychczas poziomie przez: *a)* udostępnienie członkom KSMM boisk, przyrządów i tym podobnych urządzeń sportowych na jak najdogodniejszych warunkach; *b)* pozyskanie dla poszczególnych Oddziałów specjalnych instruktorów P. W. i W. F.

5. Będąc świadkami coraz większego i bezkarnego rozszerzania się wywrotowych komunistyczno-żydowskich czasopism i gazet, szkodliwych tak dla poszczególnych jednostek, jak i dla całego Narodu i Państwa, Zjazd Delegowanych KSMM we Lwowie zobowiązuje wszystkich obecnych reprezentujących katolicką młodzież naszej całej Archidiecezji do usilnej propagandy prasy katolickiej w imię walki o lepszą przyszłość naszej ukochanej Ojczyzny.

6. Zjazd Delegowanych nakłada obowiązek prenumerowania przynajmniej 1. egz. „Kierownika“ i „Głosu Akcji Katolickiej“ dla każdego Oddziału.

7. Składki członków zwyczajnych płacone do Oddziałów, powinny wynosić miesięcznie od 5 do 30 gr. Do kasy Zarządu Stowarzyszenia należy za każdego członka, chociażby był od składki zwolniony przez Kierownictwo Oddziału, płacić 24 gr. rocznie (2 gr. miesięcznie). Jeśli Oddział liczy więcej niż 50 członków, płaci tylko za 50-ciu.

8. XIV. Zjazd Delegowanych nakłada obowiązek na Zarząd KSMM zorganizowania Okręgu Lwowskiego i przy nim Okręgowej Ligi Sportowej.

Poza temi wnioskami uchwalono rezolucje do Zarządu KSMM w sprawie:

a) wycieczek krajoznawczych,
b) zajęcia się młodzieżą bezrobotną,
c) zajęcia się młodzieżą rzemieślniczą i handlową,
d) rozbudową domu wypoczynkowego w Mikuliczynie.

Zjazd Delegowanych przyjął do wiadomości sprawozdanie Zarządu i uchwalił preliminarz budżetowy na rok 1936 oraz zatwierdził program pracy.

Do Z a r z ą d u Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej zostali wybrani:

Ks. Bilczewski Kazimierz z Gródka Jag.
Ks. Bosak Marcin z Marjampola
Ks. Bury Józef T. J. z Kochawiny
Ks. Chmielowiec Jan ze Lwowa
Ks. Chowaniec Ernest z Brodów
Gen. Dzierzanowski Kazimierz ze Lwowa
Ks. Dziurzyński Kazimierz ze Lwowa

Ks. Figura Jan ze Lwowa
Gliniański ze Lwowa
Ks. Kłos Józef ze Lwowa
Klimek ze Lwowa
Ks. Kozłowski Józef ze Lwowa
Kruk z Lubaczowa
Nowakowski Tadeusz ze Lwowa
Ks. Matus Władysław ze Lwowa
Ks. Opaliński Walenty z Stanisławowa
Pająk z Stanisławowa
Ks. Prasoł Stanisław z Lubaczowa
Ks. Rechowicz Marjan z Tarnopola
Urbański ze Lwowa
Ks. Ufryjewicz Szczepan z Budzanowa
Ks. Sarna Władysław z Cieszanowa
Sauch Józef z Przemyślan
Szymanowski ze Lwowa
Świerzawski ze Lwowa
Szwechłowicz ze Lwowa
Stafanicki ze Lwowa
Weiss ze Lwowa
Wiącek ze Lwowa
Ks. Załuczkowski Tadeusz z Kaczanówki.

Do Komisji Rewizyjnej:
Gen. Fabry, Kuźniewicz, Leski, Dr. Socha, Treszka.

Podając uchwalone wnioski do wiadomości zwracamy się z gorącą prośbą o wprowadzenie ich w życie.

Jeśli wnioski te będą zrealizowane, przyczynią się do podniesienia naszej pracy.

Wszyscy na Zlot!

Powołując się na uchwalony wniosek na XIV. Zjeździe Delegowanych, zwracamy się z prośbą do Kierownictw Oddziałów, by dołożyły jak największych starań około zbierania funduszów na Zlot.

Zlot — to wielka manifestacja naszych uczuć i naszej ideologji!

Zlot ma stwierdzić naszą siłę organizacyjną.

Zlot — to wielka propaganda naszej organizacji!

Dlatego też nie może zabraknąć na Zlocie ani jednego Oddziału!

Wszystkie miejscowości muszą być na nim reprezentowane.

O tem Kierownictwa muszą pamiętać. Muszą zrozumieć, że od ich starań i przygotowań zależy powodzenie Zlotu. Szczegóły o Zlocie są pomieszczone w Okólnikach Komitetu i KSMM. Dotychczas na Zlot zgłosiło się ponad 500 druhów. Wiele Oddziałów nawet z oddalonych miejscowości zgłosiły się w całości.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MŁODZIEŻY ŻEŃSKIEJ

SPRAWOZDANIE
z działalności Stowarzyszenia K. S. M. Ż. za rok 1935.

Rok 1935 zastał nas przy wzmożonej pracy. S. M. P. zamienione 27. lipca 1934 na K. S. M. Ż. otrzymało nowy statut przez Najwyższe Władze Duchowne w Polsce ułożony i z władzami państwowemi uzgodniony. W ten sposób S. M. P. weszło do świeżo zorganizowanej u nas A. K. Zdajemy sobie doskonale sprawę, że organizacje KSM. tak męskie jak i żeńskie w pracach A. K. niezmiernie ważną odgrywają rolę, one bowiem wykształcone i wyrobione w duchu zasad katolickich mają zająć tak w życiu prywatnem jak i państwowem, miejsca i placówki, które już niedługo opuszczą starsi, zmęczeni ciężkiemi przeżyciami ostatniej doby. A placówki te zajmie młodzież w zmienionych formach bytowania naszego, bo gdy starsze pokolenie miało wiarę swoją raczej dla osobistego życia, młodzież nasza wszystkich warstw i stanów, ma w myśl statutów A. K. z pełnem zrozumieniem i niesłabnącym zapałem nieść zasady katolickie i ducha Chrystusowego „poprzez wszystkie dziedziny życia i kultury". — Na całym narodzie, ale przedewszystkiem na młodzieży naszej spoczywa wielki obowiązek odrodzenia duchowego w oparciu o zasady Chrystusowe w dążeniu do najwyższego idealizmu, do jakiego duch ludzki wznieść się może, do zupełnego zjednoczenia narodu z najwyższem Dobrem człowieka — z Bogiem.

Wielki to zaiste zaszczyt, ale też i ciężki obowiązek, do którego spełnienia trzeba iść krok za krokiem poprzez codzienne szare życie pełne męki, trudów i przykrości, czasem nawet wśród zniechęceń i załamań. To też żeby nie zatracić Najwyższego celu z przed oczu, trzeba iść doń oglądając się coraz poza siebie, robiąc rachunek sumienia tak z życia osobistego, jak i z prac, poczynań zbiorowych pewnych grup i odłamów społeczeństwa. Dzisiejsze sprawozdanie jest właśnie takiem oglądnięciem się poza siebie, takim rachunkiem sumienia, które robi KSMŻ. Archidiecezji lwowskiej. Często w nim posłużymy się cyframi, one bowiem najlepiej nam wskażą, jakie są pozytywne wyniki naszej działalności, a jakie błędy i usterki.

A więc przypatrzmy się najpierw działalności Zarządu KSMŻ.: Asystentem Stowarzyszenia był Ks. Dziekan Kazimierz Bilczewski, prezeską p. Helena Praschil, zastępczynią p. Janina Ruczajówna, sekretarką gen. p. Dr. Ludwika Kownacka, za-

stępczynią sekretarki p. Jadwiga Waltenbergerowa. Ponadto do Zarządu należało 27 osób. Posiedzeń Zarządu odbyło się 3. Posiedzeń Komitetu Wykonawczego 4. Korespondencyj otrzymano 754, wysłano pism 417. Stowarzyszenie wydało numerów okólnika 10, numerów Głosu A. K. 6. Okręgów założono 2: we Lwowie i Dolinie.

Zarząd Centrali, ażeby poznać młodzież naszych Oddziałów, pouczać je i utrzymać z nimi łączność, odbywał wizytacje w terenie. Członkowie Zarządu często uczestniczyli w uroczystościach i zebraniach Oddziałów np. w opłatkach, święconych, walnych zebraniach, przedstawieniach, obchodach jubileuszowych, święceniu sztandarów i t. p. Ogółem odwiedzono Oddziałów 54, w tem sekretarka generalna p. Dr. Ludwika Kownacka 42. Zarząd utrzymywał łączność z Izbą Rolniczą, Komitetem dla Spraw Młodzieży Wiejskiej, D. O. K. Nr. VI, spraw w. f. i p. w.

W myśl podstawowej zasady statutu art. 4, z której wypływa wszechstronność wychowania młodzieży w A. K., Zarząd czuwał nad całokształtem prac wychowawczych w Oddziałach. W tym celu ułożył odpowiedni program ogólny.

Z natury rzeczy w programach wysunął na pierwszy plan:

1) *Wychowanie religijne.*

Dawał inicjatywę do wszystkich poczynań, które wyrabiają młodzież wewnętrznie, a więc organizował i zachęcał do urządzania rekolekcyj zamkniętych i otwartych, dopomagał do brania udziału w manifestacjach religijnych np. w procesjach Roku Świętego, Kongresie Różańcowym, Święcie Chrystusa Króla, Święcie Druchen, zachęcał do zawiązywania kółek religijnych i zachęcał do urządzania kwadransów katechizmowych. We wszystkich ważniejszych chwilach życia organizacyjnego młodzieży, członkowie Zarządu przystępowali wraz z nią do Sakramentów św.: spowiedzi i Komunji św.

2) Następnie Zarząd czuwał nad wychowaniem *patrjotycznem i społecznem* przez zachęcanie młodzieży wskazaniami programu i okólnikami do brania udziału w obchodach narodowych, łączących nas z historyczną przeszłością Polski lub wiążących się z aktualnemi wypadkami w Państwie. W programach uwzględniał naukę o Polsce historycznej i współczesnej.

3) Zarząd Stowarzyszenia zapoczątkował *wychowanie organizacyjne młodzieży*. W roku sprawozdawczym urządził dwa jednodniowe kursy we Lwowie i w Dolinie dla Kierownictw Oddziału i łącznie z K. S. M. M. 3-tygodniowy kurs instruktorski we Lwowie dla młodzieży akademickiej, zajętej w Oddziałach w charakterze członków współpracujących.

4) W dziedzinie wychowania fizycznego Zarząd zorganizował 3-tygodniowy obóz wakacyjny i zdobył dla niego fachową

instruktorkę. Na obozie poza programem w. f. uwzględniono także całokształt zagadnień wychowawczych.

Cały jednak punkt ciężkości naszej pracy spoczywa na systemie *samowychowawczym młodzieży* w poszczególnych Oddziałach. Przypatrzmy się więc jak sama młodzież pracowała i jak rozwijały się Oddziały KSMŻ.:

Stowarzyszenie nasze liczyło w roku 1934 — 3.564 druchen, w roku 1935 — 4.508. Oddziałów było w roku 1934— 118, w roku 1935 — 190, a więc liczba druchen wzrosła o 944, liczba Oddziałów o 76. Cyfry te świadczą o silnie wzmożonym ruchu organizacyjnym młodzieży w KSMŻ. Oddziały żeńskie grupowały młodzież pracującą na roli w liczbie 2.916, w przemyśle 139, w rzemiośle 478, w handlu i biurach 69, bezrobotnych druchen było 489. Członków nadzwyczajnych, wspierających i honorowych liczyło Stowarzyszenie łącznie 609 osób.

Posiedzeń Kierownictw odbyło się 1.125 — posiedzeń Komisji rewizyjnej 176 — zebrań ogólnych 3.025 (w roku 1934 — 2.573).

Młodzież rozwijała i pogłębiała życie religijne w Oddziałach biorąc udział w rekolekcjach parafjalnych lub w specjalnie dla siebie urządzonych rekolekcjach otwartych i zamkniętych. Wspólnych spowiedzi i Komunij św. było w roku sprawozdawczym 712, rekolekcyj otwartych 76, w rekolekcjach zamkniętych wzięło udział 207 członkiń. W Kółkach religijnych było członkiń 1.005, posiedzeń 578, w misyjnych było członkiń 227, posiedzeń 50.

Z działu oświatowego notujemy ze sprawozdań przesłanych Zarządowi 345 członkiń w kółkach oświatowych, 140 posiedzeń, 1668 wykładów najrozmaitszej treści na zebraniach ogólnych, z tego 512 referatów wygłoszonych przez członkinie zwyczajne.

W bibljotekach znajdowało się w roku sprawozdawczym 6.197 tomów, było 6.878 wypożyczeń. Z czasopism prenumerowano: Głos A. K. Kierownika 103 egzemplarzy, Młodej Polki 578. Niektóre Oddziały prenumerowały Gazetę Niedzielną, Przewodnik Katolicki lub Mały Dziennik. Radjo miało 7 Oddziałów. W łączności z działem oświatowym stoją sprawy *estetyczne*. W kółkach śpiewackich było członkiń 1.462, przedstawień i wieczornic urządzono 741.

W dziale w. f. członkiń kółek sportowych i kółek gimnastycznych było 260, zbiórek 190, własne boisko posiadało Oddziałów 9, z obcego korzystało Oddziałów 20. P. O. S. zdobyło w roku sprawozdawczym 35 druchen, wogóle p. o. s. posiada druchen 52. W zawodach sportowych brało udział druchen 23, w kursach w. f. 12, w obozach w. f. 22. Przysposobienie zawodowe ograniczało się w roku sprawozdawczym do P. R. — K.

S. M. Ż. naszej diecezji liczyło 480 członkiń, 36 zespołów. Stopień I-szy sprawności rolniczej ukończyło zespołów 36, członkiń 198. Stopień II-gi zespołów 12, członkiń 99. Stopień III-ci zespołów 5, członkiń 16. Pokazy rolnicze urządziło 19 Oddziałów. Książek rolniczych było w zespołach 104. „Przysposobienie rolnicze" prenumerowano w 22 egzemplarzach, „Kursów Staszica" 4, innych czasopism rolniczych 2.

Kółek oszczędnościowych było 54, oszczędności 229 zł. 35 gr.

Do kółek abstynenckich należało członkiń 142, posiedzeń było 46. 39 Oddziałów posiadało sztandary.

Do K. S. K. przeszło druchen 172.

Oto są obliczenia cyfrowe. Wskazują one, że Stowarzyszenie nie próżnowało. Dorobek naszych prac i trudów widoczny. Cieszymy się zdobyczami, ale dużo jeszcze pracy potrzeba, ażebyśmy doszli do pełnego rozwoju. W szeregach A. K. musimy wychowywać się wszechstronnie, ażeby zrzeszeni katolicy na każdem polu życia stawali do pracy wydoskonaleni. Dzisiaj przypatrzmy się niektórym brakom naszego życia praktycznego:

Jesteśmy narodem wybitnie rolniczym, co i cyfry naszej organizacji wskazują. Cztery i pół tysiąca druchen wogóle, z tego około 3.000 pracuje na roli, a w zespołach rolniczych było w r. 1935 tylko 480 osób, więc ledwo 6-ta część. Nie zdajemy sobie z tego sprawy, że powinniśmy racjonalnie i postępowo gospodarować i uczyć się tej gospodarki na kursach i w zespołach.

Mały procent druchen zajętych jest w rzemiośle, przemyśle lub kupiectwie. Wśród druchen naszych po miastach, miasteczkach i wsiach nie spotyka się prawie wyszkolonych krawczyń, szwaczek, fryzjerek, sklepowych, a te umiejętności z pewnością zmniejszyłyby szeregi bezrobotnych w naszych Oddziałach.

Zainteresowanie druchen i doświadczenie uczy nas, że już przyszedł czas, w którym K. S. M. Ż. zacznie prowadzić także propagandę spółdzielczości w katolickiem społeczeństwie.

Również byłoby dobrze, gdyby druchny więcej zajęły się ruchem przeciwalkoholowym. Tak mało mamy kółek abstynenckich. Ledwo 143 druchen do nich należy. A nasze społeczeństwo tak wiele traci zdrowia i pieniędzy wskutek pijaństwa, a chociażby tylko przez tak zwane „umiarkowane picie" napojów alkoholowych.

Ze sprawozdań wynika, że druchny mało czytają. A czytanie dobrych książek i pism tak bardzo człowieka kształci i wyrabia. Z nich poznajemy Boga i zasady wiary świętej, Ojczyznę naszą i cudze kraje. Z dobrych książek i pism uczymy się dobrze gospodarować na naszem polu i w naszym domu, uczymy się jak żyć, żeby nam było dobrze z ludźmi a ludziom z nami i żeby chwała Boża szerzyła się na ziemi.

Obliczyłyśmy siły nasze i wyniki pracy, uświadomiłyśmy sobie nasze cele i zadania, a teraz ze spokojem ludzi, którzy cel znaleźli, z otuchą w sercu, podejmiemy dalszy trud w Imię Boże.

SPRAWOZDANIE
ze Zjazdu Delegowanych K. S. M. Ż. we Lwowie.

Bezpośrednio po rekolekcjach zamkniętych, w których wzięło udział 158 druchen, odbył się dnia 2. czerwca 1936 r. Zjazd Delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej Archidiecezji Lwowskiej.

Zjazd rozpoczął się nabożeństwem w Bazylice Katedralnej. Mszę św. odprawił i podniosłe kazanie wygłosił Ks. Dziekan Kazimierz Bilczewski, Asystent Kościelny Stowarzyszenia.

Po Mszy św. odbyło się zebranie zjazdowe w lokalu Towarzystwa Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza L. 17. W pięknie przybranej zielenią, kwiatami i sztandarami sali, zebrało się ponad 200 delegatek, reprezentujących 82 Oddziałów KSMŻ. Zjazd zaszczycił swą obecnością J. E. Ks. Biskup Dr. Eugenjusz Baziak. Przybyli też na Zjazd: delegatka Związku z Poznania p. Felicja Żurowska, liczni XX. Asystenci Oddziałów, SS. Zakonne, oraz przedstawiciele pokrewnych Stowarzyszeń, Członkowie Współpracujący i liczni sympatycy, co jest dowodem, że coraz szersze koła społeczeństwa interesują się ruchem katolickiej młodzieży. Najdostojniejszy Arcypasterz Ks. Dr. Bolesław Twardowski, nie mogąc przybyć na Zjazd, przesłał list, który w całości przytaczamy:

Druchny Kochane!

Wielka to przykrość dla mnie, że nie mogę wziąć udziału w Zjeździe Waszym, jak tego gorąco pragnąłem. W duchu łączę się z Wami, dziękuję z całego serca za gorące umiłowanie Stowarzyszenia, za sumienną pracę w myśl statutów, przedewszystkiem za zrozumienie podstawowych zadań Stowarzyszenia jakiem jest wyrobienie duchowe Wasze. Nie mam słów na wyrażenie radości, która przejęła ojcowskie serce moje, gdy mi doniesiono, że odprawiłyście w wielkiem skupieniu i pobożności rekolekcje zamknięte. Ufam, że podniesione na duchu, wzmocnione i dobrze przygotowane do dalszej pracy, nie dacie się złamać trudnościom, na jakie życie każdego wierzącego jest narażone.

Czcigodnemu Zarządowi składam serdeczną podziękę za pracę w Stowarzyszeniu i opiekę nad drogą mi Młodzieżą — Wam zaś Druchny Kochane z całego serca błogosławię.

† BOLESŁAW.

List ten wywarł głębokie wrażenie na zebranych.

Obrady otworzyła Prezeska P. Helena Praschilówna. Po przywitaniu J. E. Ks. Biskupa, Delegatki z Poznania, gości i druchen i odczytaniu listu Arcypasterza, przemówił do druchen Ks. Biskup Dr. E. Baziak. Nawiązując do pielgrzymki Młodzieży Akademickiej na Jasną Górę w pięknych i gorących słowach, przedstawił wielkie znaczenie tego niezwykle ważnego w dziejach Polski wypadku. W Częstochowie 20-to tysięczny huf polskiej Młodzieży Akademickiej dnia 24 maja w czasie Mszy św. przed Cudownym Obrazem, obrał Matkę Najświętszą Królową i Patronką swoją, tam też w popołudniowej Akademji, tudzież w obliczu cudownego Obrazu złożył publicznie Bogu na wierność ślubowanie, przyrzekł obronę wiary i praw Kościoła Chrystusowego. Starsze społeczeństwo wszystkich warstw i stanów, biorąc udział w pielgrzymce Młodzieży Akademickiej, dało dowód, że rozumie jej intencje i łączy się z nią w akcie ślubowania. Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży powinny również łączyć się z Młodzieżą akademicką w katolickim czynie i wypełniać ślubowanie złożone na Jasnej Górze.

Zkolei przemawiali: prezes A. I. A. K. p. Langie oraz przedstawiciele trzech Stow. Akcji Katolickiej, a. to: p. Stojowska} prezeska K. S. K., p. Zawistowski prezes K. S. M., p. Nowakowski prezes K. S. M. M. i przedstawiciel Redakcji Małego Dziennika. Następnie p. Mgr. Piechowiczówna odczytała listy i telegramy.

Po przemówieniach, zastępczyni sekretarki generalnej p. Jadwiga Waltenbergerowa przedstawiła sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za rok 1935 zestawione na podstawie sprawozdań poszczególnych Oddziałów i Zarządu.

Zjazd udzielił absolutorjum Zarządowi na wniosek Komisji Rewizyjnej i przyjął program pracy i budżet na rok 1936, uzupełnił wybory do Zarządu.

Po uzupełniających wyborach, skład Zarządu przedstawia się następująco: Asystent Kościelny Ks. Dziekan Kazimierz Bilczewski, Prezeska p. Helena Praschil, zast. prezeski p. Marja Ruczajówna, Sekretarka — vacat, zastępczyni sekretarki p. Jadwiga Waltenbergerowa. Inni członkowie Zarządu: Ks. Superjor Józef Bury, Ks. Prałat Kazimierz Dziurzyński, Ks. Kanonik Figura, Ks. Kanonik Juljan Knopiński, p. Otylja Kącka, Janina Kowalówna, Zofja Krzeczunowiczówna, Ks. Marjan Kumala, Ks. Kanonik Matus, p. Bronisława Martinkówna, p. Stella Mysłakowska, p. Tadeuszowa Nowakowska, Druchna Ewa Pasternakówna, p. Mgr. Janina Piechowiczówna, p. Józefa Podleska, p. Marja Praschil, p. Edmundowa Riedlowa, p. Marja Srokowska, p. Stankówna, druchna Franciszka Surmanówna, Józefa Szachówna, pp. Emilja Szczerbańska, Felicja Tyszkowska, Jadwiga Waltenbergerowa, Janina Wąsowiczowa, Rozalja Wiedeniowa,

Ks. Kanonik Załuczkowski. Do Komisji Rewizyjnej weszli: pp. Zofja Piątkowa, M. Bykowska, Mgr. Mieczysława Kuryjówna, Ks. Prof. Chowaniec.

Delegatki na Zjazd Związkowy: p. Irena Kosińska, p. Edmundowa Riedlowa, p. Janina Ruczajówna, p. Janina Sawicka i p. Janina Wąsowiczowa.

Po wyborach referentka w. f. p. J. Wąsowiczowa omówiła sprawę obozu, który w bieżącym roku odbyć się ma w Jazłowcu.

Na Zjeździe wygłoszono 3 referaty. 1) Wyszkolenie druchen w Akcji Katolickiej, 2) Praca w kółkach wychowawczych w KSMŻ. i 3) Uwagi i wskazania dla Oddziałów poczynione na podstawie rocznych sprawozdań. Dwa pierwsze referaty wygłosiła delegatka z Poznania p. Felicja Żurowska, trzeci — prezeska Stowarzyszenia p. Helena Praschil.

W wyczerpującym i przejrzystym referacie „O wyszkoleniu druchen w Akcji Katolickiej" prelegentka podała krótki szkic historyczny prac w dawnych S. M. P. Scharakteryzowała dwuletni okres przekształcania S. M. P. na K. S. M. Ż., a wreszcie zaznajomiła druchny z nowym programem. Program ten ma wprowadzić jednolitość pracy w KSM. na przestrzeni całej Polski, dostosowany jednak być musi do lokalnych warunków poszczególnych środowisk. W nowym programie wyróżniła prelegentka trzy stopnie dla: 1) kandydatek, 2) członkiń zwyczajnych, i 3) przodowniczek. Wskazywała sposoby i drogi jakiemi należy program realizować.

Po referacie wywiązała się żywa dyskusja, w której zabierały głos druchny ze Stanisławowa, Cieszanowa, Gródka Jagiellońskiego i z Oddziałów lwowskich: św. Elżbiety, św. Teresy, św. Anny, św. Wincentego à Paulo.

W godzinach popołudniowych delegatka p. Żurowska omawiała rolę i znaczenie kółek wychowawczych w Stowarzyszeniach i podała odpowiednie wskazówki jak je organizować i prowadzić.

W ostatnim referacie prezeska p. Praschil podała druchnom szereg uwag i wskazań poczynionych na podstawie rocznych sprawozdań za rok 1935, a nadesłanych z poszczególnych Oddziałów. Uwagi dotyczyły kwestyj ideowych i organizacyjnych.

Na Zjeździe uchwalono następujące wnioski:

1) Aby wślad za przykładem młodzieży akademickiej, młodzież KSMż. odbyła pielgrzymkę do Częstochowy celem oddania hołdu Najświętszej Panience, Patronce K. S. M. Ż.

2) Aby Kierownictwa wszystkich Oddziałów w ciągu miesięcy letnich 1936 r. przeprowadziły na terenie swej parafji propagandę w kierunku założenia spółdzielni spożywców i zdały sprawę Zarządowi KSMŻ. z przeprowadzonej akcji do końca września b. r.

3) Aby wkładka członka w Oddziale wynosiła między 5 a 30 gr. miesięcznie, zależnie od danego środowiska.

4) Aby opłatę Oddziału do Stowarzyszenia ustalić ryczałtem na 3 zł. rocznie.

Prócz tego wpłynął wniosek, aby wobec braku katolickiej firmy konfekcji damskiej we Lwowie, Oddziały lwowskie przystąpiły do stworzenia własnej spółdzielni konfekcyjnej. Wniosek ten Zarząd przekazał do rozpatrzenia Okręgowi.

Zjazd przesłał wyrazy hołdu P. Prezydentowi Ignacemu Mościckiemu i Ks. Arcybiskupowi Dr. Bolesławowi Twardowskiemu.

P. Prezeska zamknęła Zjazd podziękowaniem członkom i gościom za udział w zebraniu. Hymnem „Boże coś Polskę" zakończono obrady.

Wieczorem odbył się kurs gier i zabaw świetlicowych, podczas których podano szereg odpowiednich pieśni. Kurs prowadziła instruktorka w. f. przy współudziale akademiczek, członkiń współpracujących.

Bufet, jak zawsze w czasie wszystkich naszych zebrań i zjazdów, prowadziły ofiarnie panie z Koła Przyjaciół Oddziału św. Teresy od Dzieciątka Jezus przy parafji św. Mikołaja.

Wykaz Oddziałów K. S. M. Ż. w r. 1935.

1.	Antoniówka	38	34.	Gródek J. Lwow. przed.	28
2.	Bełz	21	35.	Hałuszczyńce	22
3.	Biłka szlach.	20	36.	Horodenka	27
4.	Barysz	26	37.	Iwanówka	24
5.	Barszczowice	24	38.	Jazłowiec	42
6.	Brody	30	39.	Jezierna	49
7.	Brusno Nowe	50	40.	Jezupol	16
8.	Brzozdowce	35	41.	Kaczanówka	105
9.	Budzanów	45	42.	Kałusz	16
10.	Busk	24	43.	Kamionka Str.	18
11.	Bursztyn	15	44.	Kochawina	50
12.	Byczkowce	23	45.	Kołodziejówka	28
13.	Bryńce Zagórne	35	46.	Kołomyja	58
14.	Chocimierz	26	47.	Kopyczyńce	53
15.	Chodorów	42	48.	Koropiec	36
16.	Chorostków	74	49.	Dolina	22
17.	Cieszanów	22	50.	Kosów k. Czortk.	67
18.	Czahary Zbaraskie	14	51.	Kozłów k. Milatyna	17
19.	Czerlany	21	52.	Kremerówka	23
20.	Czernelica	60	53.	Krowinka	34
21.	Czerwonogród	34	54.	Krystynopol	31
22.	Czortków	54	55.	Kuropatniki	56
23.	Czyszki	90	56.	Kutkorz	20
24.	Daszawa	23	57.	Lubaczów	33
25.	Delatyn	30	58.	Lubień Wielki	16
26.	Delawa	10	59.	Lwów św. Alojzego	34
27.	Delejów	32	60.	„ św. Andrzeja	59
28.	Doliniany	16	61.	„ Kr. Jadwigi	15
29.	Gliniany	46	62.	„ św. Antoniego	20
30.	Dunajów	42	63.	„ św. Elżbiety	22
31.	Ebenau Stodółki	27	64.	„ M. B. Różańcow.	25
32.	Gródek Jag.	35	65.	„ N. P. M. Śnieżnej	64
33.	Czerlańskie Przedm.	36	66.	„ Kr. Kor. Pol.	22

67. Lwów św. Teresy 36
68. „ Zamarstynów 35
69. „ św. W. à Paulo 22
70. „ św. Zofji 33
71. „ Zniesienie 36
72. Łosiacz 15
73. Łoszniów 60
74. Majdan 27
75. Malechów 15
76. Marjampol 26
77. Meducha 22
78. Monasterzyska 24
79. Niżniów 15
80. Nowosiółka-Gołog. 25
81. Obertyn 15
82. Obroszyn 20
83. Olesko 16
84. Ostrowczyk 26
85. Otynja 40
86. Palikrowy 28
87. Petlikowce 20
88. Pistyń 30
89. Poborce 16
90. Podhajce 11
91. Podhajczyki 52
92. Podkamień k. Brod. 34
93. „ k. Rohat. 25
94. Podzameczek 33
95. Polanka 19
96. Pomorzany 34
97. Potylicz 13
98. Płaucza Mała 21
99. Probużna 15
100. Prosowce 13
101. Przemyślany 23
102. Puźniki 12
103. Radziechów 20
104. Rawa Ruska 30
105. Rzęsna Polska 36
106. Sarnki Dolne 20
107. Siedliska k. Rawy 14
108. Sichów 30
109. Skomorochy 45
110. Sokal 18
111. Sokolniki 24
112. Sokołów 20
113. Soposzyn 22
114. Sorock 26
115. Stanisławów św. J. 25
116. Stanisławów 31
117. Stojanów 11
118. Strusów 78
119. Stryj 20
120. Suszczyn 13
121. Szwejków 20
122. Tarnawica Polna 23
123. Tartaków 18
124. Tłumacz 38
125. Tłuste 61
126. Tłusteńkie 20
127. Tyśmienica 12
128. Wasyłkowce 41
129. Wełdzirz 18
130. Werbka 17
131. Winniki 22
132. Winiatyńce 13
133. Wiśniowczyk 30
134. Wierzbowiec 25
135. Wygoda 22
136. Wołczuchy 15
137. Wyżniany 18
138. Zabłotów 20
139. Zaleszczyki 12
140. Zbaraż 46
141. Zborów 110
142. Zubrza 25
143. Żabińce 25
144. Żółkiew 28
145. Żóratyńce 14
146. Żydaczów 24
147. Bolechów 18
148. Dunajów
149. Hanaczów
150. Jaryczów St.
151. Magierów
152. Podwysokie
153. Sidorów
154. Dźwinogród

Po terminie sprawozdania nadesłały następujące Oddziały:

155. Prusy 30
156. Polanka 17
157. Nagórzanka 24
158. Buczacz 36
159. Lwów-Sygniówka 68

W każdym domu katolickim powinien być katechizm katolicki!

KATECHIZM MAŁY RZYMSKO-KAT. Cena 45 gr.

Podręcznik ten, opracowany przez Komisję katechizmową według metody objaśniającej i naprowadzającej, jest teoretycznie i praktycznie dostosowany do psychologji dziecka. — Tego rodzaju podręcznik, który służy do wstępnej systematyzacji praw Wiary świętej w umyśle i sercu dziecka, ma zadanie bardzo odpowiedzialne.

Mały Katechizm jest podręcznikiem poleconym i obowiązującym dla szkół powszechnych w archidiecezji lwowskiej. Powinien się znaleźć w ręku każdego dziecka.

WIĘKSZY KATECHIZM RZYMSKO-KATOLICKI. Cena 1 zł. 10 gr.

Większy katechizm, rozszerzenie i pogłębienie Małego Katechizmu, odznacza się zaletami podręcznika, opracowanego według najnowszej metody. Nie jest to sam zbiór tylko pytań i odpowiedzi, ale prowadzi do uprzytomnienia artykułów i zasad Wiary drogami uprzedniego wykładu w sposób zwięzły i zrozumiały.

NA „KWADRANSE KATECHIZMOWE" polecamy opowiadania katechizmowe z przykładami *Ks. A. Cząstki p. t.:* Wiara w Boga i czyn z wiary:

Cz. I. Skład Apostolski . . . . 2.— zł.
Cz. II. Przykazania i Sakramenta . . . 2.50 „

NOWE WYDAWNICTWA.

X. Dr. Franciszek Sawicki: *„Filozofja życia"* Poznań, 1936. Nakład N. I. A. K. Str. 172. Cena 2.75 zł.

Nowe dzieło znanego i nadzwyczaj poczytnego autora prowadzi nas poprzez plątaninę błędnych pojęć o życiu ziemskiem i pośmiertnem, wskazując głęboki sens i istotną wartość życia tak, jak to ujmuje religja katolicka. Wszelkie dręczące ludzi współczesnych zagadnienia, jak: zagadkowość życia doczesnego, problem cierpienia, walka z niedolą życia, człowiek a zaświaty, duchowość czy materjalność duszy, znikomość człowieka, człowiek a wszechświat, wszystko to ujmuje autor jasnem, logicznem rozumowaniem.

X. Henryk Weryński: *„Z psychologji pożycia małżeńskiego"*. — Poznań, 1936, str. 32, cena 0.30 zł.

Dr. Józef Petermann: *„Pożycie małżeńskie wierne naturze"*. — Droga wyjścia z rozterki duchowej. Poznań 1936, str. 32, cena 0.30 zł. (Serja „U źródeł społecznego ładu").

Obie książeczki, każda z innej strony, ujmują w interesujący sposób trudności pożycia małżeńskiego i wskazują z drugiej strony na wiązadła psychologiczne i naturalne małżeństwa. Autor pierwszej broszurki napisanej z świetnem zacięciem publicystycznem, oświetla źródła, psychologję i drogi miłości małżeńskiej, dając na tem tle wiele przykładów i praktycznych wskazań.

W drugiej broszurce znajdujemy zwięzłe przedstawienie zgodnej z moralnością katolicką i prawem naturalnem metody regulacji urodzin (Knaus, Ogino, Smulders), którą autor zaleca w wypadkach konfliktów, jakie na tem tle zachodzą. Książeczka daje nowe podejście do tego problemu i wprowadza znaczne uproszczenia w obliczeniach. Obie książeczki godne polecenia w jak najszerszych kołach.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Adres Wydawnictwa:
„GŁOS AKCJI KATOLICKIEJ arch. lwowskiej"
LWÓW, ul. Fredry 3.

Sztuczki i wieczornice na uroczystości marjol... ...we:

Żurowska: Złoty strumień	zł. 0·60	(d... 1 odsłonie)
Wolniewiczówna: W opiece Marji	„ 0·80	(... 2 aktach)
Żurowska: Głos Ziemi	„ 0·75	(... „ 1 odsłonie)
Ozdowska: Dla Ciebie Polsko	„ 1·—	(„ ... „ 4 aktach)
Oleska: Wstęga Królowej	„ 0·80	(„ „ ... — „ 5 akt baśń)
Fischerówna: Jak kto może	„ 0·50	(„ „ „ — „ 1 odsłonie)
Rola: Narodziny pieśni	„ 0·25	(dla zesp. m. — „ 1 odsłonie)
Żurowska: Żołnierz	„ 1·—	(„ „ „ — obraz dram. w 1 odsłonie)
X. Wieczorek: Polska już wolna	„ 0·75	(„ „ „ — obraz scen. w 3 odsł.)
W. B.: Cud nad Wisłą	„ 1·10	(„ „ „ — dramat w 3 aktach)
F. Ż.: Królowa Korony [Polskiej	„ 2·20	(wieczorn. dla zesp. ż)
Szalay-Groele: Morze polskie	„ 1·30	(„ „ „ ż. i m.

NUTY: 1) Utwory na chór męski:

Ave Maria	zł. 0·50	
Zabrzmij pieśni	„ 0·50	(na urocz. narod.)
Kantata imieninowa	„ 0·60	
Kantata pożegnalna	„ 0·60	

2) Utwory na chór mieszany:

Litaniae Lauretanae zł. 5·—.

3) Utwory na chór żeński (3 głosowy)

Poleciały pieśni moje zł. 0·50 (do słów Konopnickiej.
Jam dziewczyna z polskiej chatki zł. 0·50 (krakowiak)
Przez te łąki przez te pola zł. 0·50 (do słów Konopnickiej).

Szkoła czynu (każdy nr. po 10 gr.):

nr. 1. Łączmy siły parafji
„ 2. Zadania A. K. w parafji
„ 3. O ofenzywę katolicką
„ 4. Kobieta w Akcji Katolickiej
„ 5. Apostolstwo zewn. i wewn.
„ 10. Co należy wiedzieć o A. K.
„ 11. Praktykujący katolik
„ 18. Do szeregów Chrystusowych
nr. 19. W Krzyżu zbawienie
„ 20. Dzieło Odkupienia
„ 21. Chrystus w Parafji
„ 22. Zadania mężczyzn w A. K.
„ 23. Akcja Katolicka a rodzina
„ 24. Rodzina a wychowanie
„ 25. Pius XI Papież A. K.
„ 33. Jaką powinna być rodz. chrz.

Statut konstytucyjny A. K. w Polsce i Regulaminy zł. 0·70.
Statuty Stowarzyszeń Akcji Katolickiej (osobne po 10 i 20 gr., 4 w 1 brosz 1 zł.)
Płaskorzeźby alabastrowe; 1) Portret Ojca św. Piusa XI. i 2) J. E. Ks. Arcybiskupa Dr. Twardowskiego — po 6·— zł.

SKŁADNICA

POMOCY I MATERJAŁÓW ORGANIZACYJNYCH AKCJI KATOLICKIEJ WE LWOWIE UL. FREDRY 3.

(Tel. 290-26. Konto P. K. O. 505 142).

Drukarnia Tow. „Bibljoteka Religijna", Lwów, Zygmuntowska 4.

